

Сила захисту

Фермери Топчиного допомогли воїнам

- За кілька днів до Новоріччя мені зателефонував колишній військовослужбовець Анатолій Коров'яковський, попросив допомоги в облаштуванні приміщень для особового складу 74-го окремого розвідувального батальйону у Новомосковському районі. Воїнам подарували більше двох тисяч плиток для підлоги, а клеїти їх нічим. Тож я об'їхав фермерів села, всі допомогли, хто чим міг, зокрема Володимир Горбонос, Віктор Пашук, Людмила Торяник, Юрій Хорольський та інші. На зібрані кошти 30 грудня купили на новомосковському ринку 23 мішки цезезиту і передали бійцям, перед цим зібрали їм більше шести тисяч гривень на засоби захисту від коронавірусу. Ще раніше передали 93-й Холодноярській бригаді глибинний насос для води, возив голова Спільки чорнобильців Магдалинівщини Володимир Стрижак. Розвідники пода-

рували нам прапор із вдячним написом за волонтерську допомогу, зберігаємо його як реліквій. Бійці 74-го ОРБ протистоять російській агресії з перших днів неоголошеної війни. У вересні 2014 року вони героїчно тримали лінію фронту завдовжки 25 кілометрів, з Мар'їнки через Новомихайлівку і Славне до селища Тарамчук. Таку ділянку мала б закривати повноцінна механізована бригада. Чимало своїх операцій розвідники проводять за лінією фронту, зокрема щодо надання доказів причетності РФ до агресії в Україні. Тож суспільство мало знає про героїв, які виконують найскладніші завдання, захищали Донецький аеропорт. І сьогодні розвідники 74-ки виконують бойові завдання на найвищому рівні.

Григорій ДАВИДЕНКО.

РОСІЙСЬКІ окупаційні війська, що весною 2014-го вдерлися до Донецької та Луганської областей, продовжують періодичні обстріли позицій Збройних сил України на лінії розмежування. Порушення досягнутих домовленостей про припинення вогню тривають вже і в Новому році, перші дні 2021-го ворог практично щодня здійснює залпи з різної зброї у нашу сторону. Тож українські воїни трима-

ють порох сухим, а в разі необхідності належно відповідають на обстріли. У такій ситуації гібридної війни, що триває вже сьомий рік, потрібна і надалі міцна взаємодопомога воїнів і цивільних для головної мети – перемоги над агресором, деокупації Криму і Донбасу. Щойно про добрий приклад допомоги тилу фронту повідомив фермер із села Топчине Магдалинівського району Віктор Ачимов:

Перші зворушливі «досягнення» 2021-го

У нас на Дніпропетровщині уже зранку 1 січня зчинилася перша у цьому році суперечка. Настільки запекла і навіть непримирена, що досі розсудити її нікому не вдається. Розсудити не беруться точніше два міста, оскільки вони ведуть більш ніж принциповий спір, кому належить пальма першості у залік 2021 року.

Павлоград розніс свою радісну новину і втішається нею, бо ж ні на йоту не сумнівається, що першою в області у Новому році у його пологовому будинку народилася дівчинка. Головна його медсестра Тетяна Харламова дійсно з випередженням поквипалася повідомити, що у перші буквально миті й секунди 2021-го у них, а недесь, появилася немовля жіночого роду, а вагою 3 кілограма 870 грам. Процес пішов, торжествувала медсестра, новий рік справді настав! А що першою в області народилося дівча, це, мовляв, добра прикмета. Ознака, що на Дніпропетровщину чекає ледве не Боже благословіння і помазання.

Але не встигли павлоградські медики, а разом з ними і всі їхні земляки

порадіти від цього, як обізвалася з Нікополя завідувача тамтешнім пологовим будинком Лідія Білик. І заявила, наче нічого подібного – на Дніпропетровщині першим у 2021 році народився хлопчик. Ясна річ, що у них, у Нікополі. Правда, трішки менший вагою, 2 кілограма 920 грамів, але ж богатирського зросту – 50 сантиметрів. Так що нічого претендувати на лідерство у цій приємній ділі! Тим паче, що поява першим хлопця ніби й віщує благополучний рік. І таким ось чином зав'язалося виявлення подробиць появи на білий світ новонароджених у нашому краї громадян України.

Скажемо відразу, що різниця у часі між цими двома подіями у Нікополі і Павлограді вимірюється хвилинами. Схоже на те, що дівчинка у Павлограді виявилася бідовішою і на лічені може й секунди випередила таки хлопця з Нікополя. Але хіба у цьому річ? Повідомлення завідувачої Нікопольським пологовим будинком Лідії Білик перевело «годинникові стрілки» на інший ще більш радісніший момент. Буквально через годину, сказала вона, народився у нас ще один хлопчик, а до ранку-світанку й дві дівчинки. Усі четверо здорові і бадьорі, роблять радісними і щасливими своїх матерів.

Та хіба тільки матусь-породіль? Як на нинішні часи, це непересічні події, котрі вселяють віру у те, що ще дійсно не помирає Україна, а український люд не втрачає оптимізму і сподівається на пристойне майбутнє своїх дітей. Дай, Боже, їм жити зовсім в іншій державі, ніж сьогодні живемо ми. Цього їй воліють жінки-матері, котрі не тільки на наших теренах, а всюди народили перших у новому 2021 році діточок. Щодо ж суперечки, то не треба, думаємо, сумувати тим містам і районам області, яким не вдалося вибитися у переможці. Дніпр, тобто обласний центр, на неї сподівався, але неабияке «досягнення» сталося тут у родильному відділенні міської лікарні №9: буквально відразу після 1-ї години ночі своїм криком майже разом оголосили про появу на білий світ спершу дівчинка, а слідом хлопчик. Вони, думаємо, не змагалися, хто першим – натомість разом появились з надією, що їх тут чекали, їм тут раді і подбають, щоб їхнє життя склалися довгими, щасливими та заможними. І разом, як то кажуть, на пару засвідчують, що всі ми мусимо сподіватися на ліпші часи. До речі, дівчинка, котра першою все ж таки побачила наш світ у Дніпрі, виявилася четвертим дитям у родині матері, яка її виносила і яка уже дала їй життя.

Зрозуміло, що великий промисловий центр Дніпропетровщини Кривий Ріг також старався не пасти задніх. Але в його міському пологовому будинку, де перша новонароджена майбутня громадянка України з'явилася ближче до 2-ї години ночі, радіють з іншого не менш приємного приводу: загалом 1 січня у цьому будинку народилося 11 діток – 6 дівчаток і 5 хлопчиків. Це найбільше поміж усіх інших пологових закладів Дніпропетровщини. Так що справді, як говорила медсестра з Нікополя Тетяна Харламова, процес пішов, новий рік свої найприємніші, найбільш зворушливі і хвилюючі, жадані звершення почав в пологових будинках. Дай, Боже, не останні!

Микола ЯСЕНЬ.

Передплата на газету «Фермер Придніпров'я» триває

Щоб отримувати газету в лютому, завітуйте до поштового відділення до 25 січня.

Вартість передплати (плюс вартість послуг УКРПОШТИ)

місяць - (20+ 6.15) = 26.15 грн.

3 місяці - (60+18.45) = 78.45 грн.

6 місяців - (120+36.90) = 156.90 грн.

11 місяців - (220+67.75) = 287,75 грн.

Передплатний індекс у Каталозі обласних видань 60092.

«Хочу заспокоїти аграріїв: всі заплановані заходи, в тому числі на 2021 рік, будуть реалізовані – спочатку в нашому міністерстві, а після створення нового міністерства вони плавнов перейдуть до нього», – підкреслив Ігор Петрашко. Очільник відомства також запевнив, що функції міністерства економіки й агрополітики не будуть перетинатися. Задля цього урядом буде ухвалена окрема постанова, яка розмежовує функції міністерств. Ігор Петрашко нагадав, що аналогічний досвід розмежування вже є – під час створення міністерства з питань стратегічних галузей промисловості. На його думку, розмежування функцій після ухвалення постанови займе близько півтора місяця. Наступним етапом буде формування команд обох міністерств – близько 150 осіб з департаментів, які наразі працюють у департаментах, що займаються сільським господарством перейдуть до штату новоствореного МінАПК.

Створення нового міністерства агропромисловості займе певний час, але коли воно почне повноцінно працювати, його функції не перетинатимуться із міністерством економіки. Про це під час онлайн-конференції повідомив міністр розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства Ігор Петрашко. За його словами, процес роз'єднання відомств займатиме певний час, але уряд намагатиметься рухатися максимально швидко. Наразі для відновлення роботи міністерства АПК вже зроблено перші кроки.

Степан Бандера, 112-річчя з дня народження якого Україна відзначила першого січня, близько восьми десятків років тому наголосив: «Комунізм цілком противний духові української нації». Розвал Союзу і відновлення Незалежності України 1991-го засвідчили перемогу ідей Провідника про самостійну соборну державу. Йому належить і дуже важливе передбачення-застереження «якщо завтра на зміну большевизмові прийде інша форма російського імперіялізму, то він так само насамперед звернеться всіма своїми силами проти самостійності України, на її поневолення. Російський народ, як і досі, буде нести той імперіялізм, робитиме все, щоб тримати Україну в поневоленні».

І це теж сталося. Проте якою б тяжкою не була боротьба, вона є конечною, стверджував голова Проводу ОУН С. Бандера. З 2015-го, коли вийшов закон «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки», країна почала-таки відлік свого декомунізованого сьогодення. Тим не менше й за тоталітарної минувшини інколи виникали кумедні життєві ситуації, в яких недолугість і примітивність силоміць нав'язаного українцям режиму особливо яскраво проглядалися. Відтак можна було вволю посміятися над ними, почасти ризикуючи багато чим, хоча східна мудрість і говорить «В усміхнене обличчя стрілу не пустиш».

До вашої уваги, шановні читачі, кілька цікавих бувальщин Придніпров'я.

Полтавські осли

Свого часу в Полтаві в одній з газет працював Олександр Ковінька. Тоді приїхав у місто цирк, де був ослик. Ковінька написав про подію статтю під назвою: «Нарешті в Полтаві з'явилися осли». Наступного дня запрошують його в обком партії: - А кого в Полтаві Ви називаєте ослом? Довго довелося пояснювати Ковіньці, хто в давньому козацькому місті справжній осел. Кілька разів викликали його «на килим», щоб дізнатися, де ж саме ті полтавські осли водяться...

Щоб робив сталеваром!

Наступна подія трапилася в Кам'янському на металургійному заводі, де завше трудилося чимало селян із навколишніх сіл. Збори працівників мартенівського цеху проходили якраз в день народження Сталіна. З такої нагоди начальник цеху перше слово надав звичайному робітникові, адже єдина тоді правляча партія, що незаконно прийшла до влади в результаті збройного перевороту 1917-го, вважалася «партією робітничого класу». Підвівся міцної статури досвідчений сталевар: - Бажаю нашому генсекові доброго здоров'я. І щоб він теж робив так довго, як я сталеваром! І почалося... Наступного дня забирають його на допит до відділу НКВС: - Так ти що, хочеш, щоб вождь і учитель світового пролетаріату Сталін працював... сталеваром? - Та ні, навпаки - я побажав, щоб Сталін, робив так довго генсеком, як я сталеваром... І знову кілька підступних запитань. Нарешті металург пояснив, здається, все до кінця. Відпустили. Назавтра знову тягнуть на допит...

Перевернувся в труні

Було це в селі Могилів-2 Царичанського району, де діяв свій окремий колгосп. Івана Олексійовича Кібця, водія автороти в Китайгороді, який жив у Могилеві-1 і відзначався неабиякою дотепністю, направили перевозити сусідам вантажі. Прибув

він автомобілем, а роботи ніякої не дають – в колгоспній конторі закриті партійні збори... тривають безперервно вже кілька годин. Підійшов він під двері, слухає. А там комуністи розповідають... правду про злочини покійного Сталіна! Але роблять це якось однобоко, мовляв, сякий він і такий, у всіх Голодоморах, розстрілах, висилках людей на Соловки та інших величезних гріхах компартії один-однісінький винен! І знов по тому ж самісінькому коду – сам, мовляв, генеральний те найбільше в історії людства зло сотворив... Дочекався-таки безпартійний люд закінчення незвичайних зборів, першим з них вийшов голова колгоспу. Іван Олексійович одразу ж до нього: - А Ви чули, що Сталін тепер в труні не голічерева лежить, а ниць? - Ні, не чув! А чого? - Та щоб ви усі тепер його в одне місце лизнули! За часів радянщини модними були лозунги, бай-дужісінькі звичайним людям. За часів так званих семирічок гриміло «Семирічку – за 5 років!» Пізніше перейшли на п'ятирічки. У Щербинівці Царичанського району працював тоді бригадиром Григорій Щербина. І на загальних зборах своєї бригади він запропонував: «Товариші! Виконаємо п'ятирічку за сім років!» Присутні підтримали його схвальними вигуками і аплодисментами... Посміялися люди з пропозиції мудрого бригадира, тиску на нього, на щастя, не було.

Вірówka доплітається, а стільчик – доробляється

Ця подія трапилася в Царичанці навесні 1990-го, коли вже відбувся знаменитий січневий Ланцюг Злуки від Києва до Львова, і заклічні написи «Україні – волю!» почали траплятися частіше. Та Компартія ще жила, точніше – доживала до літнього масового виходу її членів з лав організації після звістки про те, що в генерального московського секретаря вода в басейні міняє колір за бажанням власника... Зовсім не в'язалося це з прагненням всесвітньої рівності тощо, про що постійно теревенив Кремль. Якось до Царичанського управління зрошуваних мереж завітав лектор обкому партії з лекцією про «поточний момент». Як завше, на неї зібрали всіх працівників. Спочатку промова гостя бігла давно торованою стежиною про переваги «світлого майбутнього». Коли ж настала черга запитань, справа пішла тугіше – лектор всі жахи, завдані людям Компартією, вже не міг пояснити стандартним «перегини на місцях». В тому числі і найсвіжіші - нащо було українцям нести в кривавих, смертельних муках якийсь таємничий «інтернаціоналізм» афганському народові, до того ж ціле десятиріччя? Або чому партія вигнала людей на першотравневу демонстрацію 1986-го в Києві, коли її керманчіч достеменно знали, що всі присутні на ній отримають чималі дози радіоактивного опромінення? Розпашілий лектор не міг до пуття пояснити причини масового компартійного терору проти власного народу, пристрасті в залі закипали. Нарешті зважився на несподіване запитання: - А що, на вашу думку, буде з правлячою партією в сучасних умовах? - Я – вірówka доплітаю! – моментально підвівся слюсар оперативно-виїзної бригади Микола Миславець. - А я - стільчик доробляю! – хутко підтримав колегу Валерій Глян. Зал зайшовся від реготу... На цьому лекція завершилася, доля партії була вирішена. По-народному, однозначно...

Заблудилися індики

Наступна бувальщина трапилася в Царичанській районній газеті «Приорільська правда» наприкінці 90-х, коли майже повністю змінився її творчий штат. А з новими людьми на новій роботі чого тільки не буває... Редактором став колишній інструктор райкому партії Микола Жадан. Восени 1999-го якраз були президентські вибори, і з Дніпра прийшов «циркуляр» - чималенька стаття, яку необхідно було ставити на чільне місце в номері. Йшлося в ній про 15-х кандидатів у президенти України, робився потрібний наголос тощо. Словом, варилася традиційна, ще закваски компартійних часів, передвиборна «локшина». І коли вже номер був практично готовим, до редакції забіг схвильований дідусь:

- Люди добрі, допоможіть! Десь зайшли мої індики... Надрукуйте, будь ласка, оголошення, всі прочитають, вони знайдуться! - Так у цьому номері ж і місця вже немає! - Та хоч невеличке поставте, я за нього й заплачу, дуже вас прошу!

Редактор дав команду відповідальному секретареві: поставити оголошення будь-куди, де є вільна шпаринка, хутчіше! Притулили його, де просторіше – прямо на... передвиборчому матеріалі, внизу. Сторінку більше не вичитували, ніколи було, газета пішла в друк. Наступного дня рано-вранці в редакцію зателефонували з обласного управління преси: - Так ви що там, у Царичанці, кандидатів у Президенти України з індиками рівняєте? - Ні-ні, Боже борони нас від такого! І гадки подібної не маємо! – запевнив редактор. - А газету свою Ви читаете? - Ну аякже! - То подивіться вчорашній номер.

За кілька секунд редактор заволав на всю редакцію: - Усі сюди! Ой, що ж ми наробили з тими індиками! Куди ж Ви дивилися? – дорікнув відповідальному. - Так Ви ж самі сказали – ставте там, де є хоч трохи місця... - пролунало у відповідь. Редактор застогнав і схопився за лисину – дійсно, так і було. На першій сторінці, на статті про 15-х кандидатів у президенти України красувалася рамка з оголошенням: «Заблудилися 15 індиків. Хто знайде, прошу повернути за винагороду!» Довгенько увесь район реготав з тих «індиків»...

Як «звірі» «барліг» ділили

З часу відновлення Петриківського району 13 грудня 1991-го згодом була відновлена і районна газета «Петриківські вісті». І трапилася в Петриківці, столиці петриківського розпису, подія, про яку загув увесь край. Тими «бартерними» часами Дніпровському металургійному комбінату з Кам'янського із земель Єлизаветівської сільради були виділені 72 гектари під дачі, наваєм заводчани мурували в Петриківці за допомогою держави адміністративний і житловий будинки, до того ж за передовою словцькою технологією. У багатоквартирному мали поселити молодих спеціалістів, що приїхали підіймати новоутворений район, і пільговиків. Та нові службові квартири впали в око і старим кадрам – представнику президента України, голові райради, начальнику КРУ, прокурору Петриківського району тощо... У кожного – пристойна квартира чи добротний будинок. Але й нові квартири муляли очі... Як їх... поцупити? І подумалися... розлучитися із дружинами! «Відповідальні» працівники фіктивно «розбіглися» зі своїми половинами, продовжуючи жити з ними, у декого вже й онуки були, і поприписувалися до колгоспних гуртожитків. Одразу стали й на квартирну чергу. І вже як «бездомним» їм і виділили службове житло... Люди дивом дивувалися з того гешефту чиновників, обурювалися. Газетярі відчували необхідність розповісти читачам неймовірну правду, яка ретельно приховувалася. Але як обійти цензора з «Білого дому», який за давньою компартійною звичкою вичитує кожен свіжий номер? Та, як кажуть, нестандартні ситуації вимагають нестандартних рішень. Член Ініціативного комітету за відродження Петриківського району, поет Анатолій Лисенко під псевдонімом Максим Блискавка написав байку «Вовча грамота». Йшлося в ній про те, як мешканці лісу спільними нелегкими зусиллями збудували барліг. І як потім ділили його – ведмідь, щоб урвати дурнісінько собі ще один затишний куток, фіктивно розлучився з ведмедихою, вовк – із вовчицею, лис – із лисицею... Тобто все, як і в житті. А коли підписували номер до друку, то досвідчений редактор Володимир Міщенко поніс його на вчитку в останній момент. І «верховний» цензор, побачивши вірш, лише спитав – а це що? Коли ж почув «та то байка про звірів», заспокоївся. Наступного дня зі «звірів» сміявся вже увесь район, газету буквально виривали з рук... Кожен чиновник, причетний до афери, упізнав себе! Веремія зчинилася неабияка, тож газетярі отримали від засновників «на горіхи» по повній. Але люди були вдячні автору байки і журналістам за громадянську мужність. Ще й досі в Петриківці згадують, як «звірі» «барліг» ділили...

Підготував Григорій ДАВИДЕНКО.

Петро ЛУК'ЯНЕНКО

Кажуть, якщо дуже захотіти, то мрії збуваються. Але щось тут не так у випадку з Україною та українцями. Чи то не про те мріємо, чи не надто прагнемо, чи не вистачає розуму та волі для здійснення своїх мрій... На кожен Новий рік ми бажаємо один одному щастя, здоров'я, достатку та інших гараздів. А підбігає рік до завершення і майже кожен з нас говорить, яким тяжким він був, та хоч би наступний був легшим. І знову мрії, сподівання, побажання... Летимо мріями до ліпшого життя під Новий рік, гріємось думкою про нього, і тепліше на душі стає. Звертаючись до Космосу, прохаємо вищі сили допомогти нам, не посилати на нашу голову злиднів, хвороб та інших нещасть, але не дарма в народі кажуть: «Бога взивай, а рук докладай!»

Згідно зі статистичними даними, 63% наших дітей вірять у Диво. І це дає простір для можливості навчати їх мріяти і втілювати свої мрії в життя. Бо більшість із них діляться своїми мріями з батьками (74 - 76 %), а кожна друга дитина вірить, що саме батьки можуть допомогти омріяне здійснити. Якщо ж батьки кажуть, що мрія неможлива, нездійсненна, дитина відчуває біль, у неї нівелюється потреба в «світі мрій», тоді вона фокусується на задоволенні виключно матеріальних потреб. Проте успішні батьки, які розкажуть дитині про те, як вони мріяли, та що зробили для її здійснення, надихнуть і своїх чад мріяти та йти до мрії! Чим більше у суспільстві буде таких людей, тим успішнішою буде країна. Розірветься коло суцільної депресії і негативу, які так дохилюють нам останніми роками.

Мрії дітей України

Поміж дитячих передноворічних традиційних мрій - отримати ляльку, машинку, телефон, комп'ютер - є й такі побажання, щоб тато скоріше повернувся з війни з перемогою і живим. Та ще щоб мама не їздила на заробітки кудись на далеку чужину. Діти війни... Такі корективи внесло сьогодення у їхні мрії. Мирне життя відрізняється від воєнного. Проблемні питання стосуються не всіх дітей та сімей. Але зміни відбуваються у кожній такій родині. Минув деякий час, поки когось із батьків не було вдома. Мама чи тато не робили звичних хатніх справ, уроки доводилося вчити самому (а чи й не вчити зовсім). Нікому було заступитися на вулиці чи в школі, якщо ображали, разом не вечеряли та не обговорювали минулий день. Така дитина рано подорослішала, бо життя і мрії ставали іншими: не до ляльок і казок. Фактично дитинство виявилось вкраденим.

Тому вже давно потрібно дітям, чий батьки перебувають на фронті, тримаючи мирне небо над нашими головами, додатково приділяти увагу. Особливо на Новорічні свята необхідно їх вітати та вручати подарунки від держави. Бажано, щоб голови громад, яких у нас утворилося вже досить багато по Україні, надавали особливу увагу таким дітям, а не малювали інколи собі величезні премії за те, що ходять на роботу у теплі кабінети. Тоді й батькам буде легше там, на холодному передку, стояти, бо знатимуть, що про їхніх дітей і сім'ю в тилу бдують, не обділяють увагою. Коли говорять, що відстані між близькими людьми тільки посилює родинні почуття, то це точно не про малолітніх дітей та їхніх батьків. Мама на заробітках десь в іншій країні, а дитина залишилася з бабусею чи тіткою - це також реалія і трагедія нашого часу. Дитина не отримує материнського тепла, виховання - хіба

У мрій виростають крила, особливо на Новий рік!

ж це нормально!? У неї підсвідомо накопичується образа на матір, бо не може зрозуміти ще маленька людина: чому її кинуто, чому мама десь далеко і на ніч не почитає казку, не поцілує і не пригорне до себе? Як пояснити дитині, що мами в Україні, працюючи з ранку до ночі вчителями, лікарями, інженерами та за іншими спеціальностями, не можуть із заробітної плати заплатити за комуналку, погасити кредити і якимось безбідно дожити до наступної? Тому і їдуть світ за очі, щоб підтримати сім'ю, працюючи няньками, доглядальницями, або гнучи спину на полуниці в інших країнах, де навіть така, звичайнісінька селянська праця, цінується краще, аніж у нашій країні кваліфікована. А діти їхніх мріють, щоб мама була вдома, була поряд... Особливо на Новий рік.

«Не допомагаєте, так хоч не заважайте» -

так коротко висловлює свою думку заступник голови АФПЗ Полтавщини Віктор Галич на мітингу під Верховною Радою 14 січня минулого року, звертаючись до «зелених» парламентарів. Тільки, мабуть, в нашій державі такі скромні мрії у фермерів. В розвинених європейських країнах їх дотують, надають дешеві кредити тощо. А у нас?! Протягом багатьох років довелось фермерам мітингувати, намагаючись переконати владу, що немає потреби продавати українські землі невідь-кому. Та і що - почули годувальників? Ні, позакладали владі вуха, бо в олігархів інші мрії та плани щодо української землі. Тому і протягли «ЗЕ - слуги» з обслугою в ніч на 31 березня закон про продаж землі, велетенськими масивами по 10 тисяч гектарів, начхавши і на соціологічні дослідження, і на фермерські протести. Прикро, адже в Україні інтерес до фермерства, особливо сімейного, що вже давно став основою сільськогосподарського виробництва у Європі, тільки зростає. Аби цією галуззю цікавилися і молоді люди, більшість із яких бачили справжню ферму тільки по телевізору, необхідна підтримка держави. Вона ніби і є на папері, а в житті більшості фермерів доводиться про неї тільки мріяти. До того ж нашим фермерам загрожують різного роду рейдери, вимагачі, шахраї і в боротьбі з ними їм почасти залишається сподіватися тільки на себе. Але вони не полишають мріяти і діяти всупереч діям влади, а не завдяки, гартуючи свою волю.

Час для мрій є, та можливості уже не ті у наших пенсіонерів. Припинення - ось що вони відчувають, якщо одним словом змалювати загальну

картину становища більшості пенсіонерів у нашій країні. А вони ж мріяли, отримавши пенсію, поїхати кудись світу побачити, відпочивати у санаторіях, принаймні, добре харчуватися та лікуватися. І от мають: ні на ліки, ні на пристойне харчування, не кажучи вже про якісь туристичні вояжі та санаторії. Та що там казати: комуналку, якщо не допоможуть діти, не можуть оплатити зі своєї пенсії. Особливо шкода тих, що мають стаж 30, 40 і навіть більше років. Вони ж чесно працювали і платили податки в цій країні. За що ж їх так принизили під старість?! Звісно, є у нас VIP - пенсіонери, які отримують захмарні пенсії, ця величезна несправедливість, як і неімовірна різниця між найбільшими і найменшими зарплатами. Але ж переважна більшість людей старшого віку отримує пенсію нижче прожиткового мінімуму! Що у них було на Новорічному столі, про це хтось із можновладців поцікавився? Ще є категорія ветеранів праці, яким роками взагалі не індексують пенсії, попри шалене зростання цін. Це пенсіонери, які вийшли на заслужений відпочинок за вислугою років, пропрацювавши в особливих умовах визначену законодавством на той час кількість років. Зокрема, вчителі, лікарі... Так, от тепер їх державна карає за те, що вони пішли на пенсію, не відпрацювавши більше 30 років за фахом вчителя чи лікаря?! І, до прикладу, байдуже, що вчителька пропрацювала 10 років за іншою спеціальністю, а потім 27 років учителем і має загальний стаж 37 років. Байдуже..., не індексують і все! Отаке у нас суспільство соціальної справедливості.

Дивлячись на це, звичайно молодь втікає за кордон. І почасти усілякими правдами і не правдами намагається залишитися там, де є вона, ця суспільна справедливість. До прикладу: зараз оформити доручення у приватного нотаріуса коштує у нас 3 тисячі гривень. Значно більша сума, аніж розмір мінімальної пенсії - не вже це справедливо? А під ялиночку на Новий рік ця вже заплямована гучними скандалами типу «живу в тещі, плачу їй за це 20 тисяч щомісяця» ЗЕ - влада ще й тарифи на електроенергію - і без того захмарні - іще підвищила, постановою КМУ № 1325 28 грудня 2020 р. «Буде боляче, але це правильно», - кажуть, бо так захотіли олігархи. Ніби вони не знають, що пенсіонери вже не доїдають, мерзнуть, найбільше помирають від COVIDу, не маючи коштів хоч на якесь лікування?

Складається враження, що виконується в Україні якась людодіська

програма, мета якої вигнати молодь за межі країни, а пенсіонерів виморити злиднями та хворобами. А разом це і називається геноцид. Вже кілька соціальних вибухів відбулося в незалежній Україні, два Майдани, протести різних соціальних груп, як щойно підприємців, відбуваються майже щодня під стінами Верховної Ради. А віз і нині там: олігархічна влада жирує, а простий народ бідує.

Права не дають, а виборюють, - цю істину нам, очевидно, ще треба буде усвідомити на шляху до здійснення своїх мрій. Задля цього нам необхідно, як показує світова практика, відлучити олігархів від влади і перетворити їх на звичайних підприємців, що працюють у прозорій ринковій системі, без ніяких преференцій. Паралельно слід ліквідувати корупційні зв'язки бізнесу із владою. Суспільство, тобто всі ми разом, має наступати на олігархію і корупцію, іншого шляху немає. Як швидко ми його здолаємо - залежить тільки від нас. Днями у святково прикрашеному новорічними гірляндами супермаркеті став свідком діалогу:

- Ну й ціни, ну й ціни, - оглядаючи яскраві упаковки на полицях, бідалася молодиця, - просто не доступним усе стає!

- А що ж ви хотіли: в Україні живемо! - проходячи поряд, буркнула їй інша.

- А якщо в Україні, то маємо всі тут взидихати і вже й свято нам - не празник?, - підвела на неї запитально очі перша.

- Та кому ми потрібні..., - почула у відповідь.

Дійсно, кому? Ніхто за нас, окрім нас самих, не буде боротися проти підвищення цін, правової вакханалії ЗЕ - влади, яку самі ж ми і обрали, повіривши в навіювання артиста розважального жанру і сподіваючись від нього на диво. Але його не сталося, тож нам треба робити з цього висновки. Привітальна промова президента Зеленського була перед дітьми. А чому? Чи не тому, що дорослі з кожним днем все менше йому вірять? Про це свідчить грудневе соціопитування Центру Разумкова - 42 % опитаних назвали В. Зеленського «найбільшим розчаруванням року». Люди не ймуть віри ні йому, ні його команді переважно випадкових у політиці людей. А правду про війну - від бойового генерала Сергія Кривоноса - вони й чути не хочуть, тому й позбавили воїна посади заступника секретаря РНБО.

Кажуть, що людина на 80% складається з води. І якщо у неї немає мрії чи мети в житті, то ця людина - лише вертикальна калюжа. А в українців є мрія, якщо коротко: гідне життя в достойній країні! Задля цього стояли і помирали на Майдані, вже сьомий рік стоять і віддають життя наші воїни на передовій, захищаючи країну. Тільки той, хто йде, здолає дорогу - ця істина така проста і водночас мудра, головне знати, куди йдеш і кінцеву мету своєї ходи. Щоб не зайти знову туди, куди Макар телят не ганяв, як уже неодноразово було в історії України. І не треба думати, що в нас мудрих провідників українських немає. Вони є, в кожному селі і місті. Треба нам навчитися їх бачити, чути, розуміти, підтримувати усім миром. Ось тоді віковічні мрії українців здійсняться

З Новим роком та Різдвом Христовим! Здійснення мрій!

Апетит приходить під час вживання їжі

Це так сказав мені – що ми чудно зараз живемо – мій давній знайомий з Кривого Рогу, в минулому відомий судочинець-адвокат, а нині заслужений юрист України, котрий уже понад десять років як пенсіонер. Його не те що обурило, а швидше покувало і «привело в стопор», як він висловився, звернення суддів відразу кількох судів регіону, адресоване, уявіть собі, в усі наявні інстанції столиці. Працівники місцевого суду Криворізького сільського району, а також Саксаганського, Центрально-Міського і Долгинецького районних Кривого Рогу відіслали термінові і навіть дуже-дуже гнівні послання на адресу, по-перше, земля-Президента Володимира Зеленського. А також у Верховну Раду та Вищу Раду правосуддя і Верховний суд та Раду суддів України. Нарешті і Прем'єр-міністру та в Національне агентство з питань державної служби. Не інакше, як радіючи від того, що у нас стільки авторитетних інстанцій, і одна одної вища, судді й направили їм слово в слово ідентичні листи. З приводу чого пита-

ете? Що суддів схвилювало і чого тепер не-гайно вони просять, якщо й не вимагають?

Не встиг парламент на втіху, перш за все, собі прийняти бюджет на 2021 рік, як судді з криворізької глибини зажадали, поки все це ще свіже, переглянути його. Оскільки на їхню думку «недостатньо виділено коштів для фінансування судової системи». Скоро-мовкою посплавшись на потребу «збільшити видатки на здійснення судочинства», автори петиції далі дружно, не моргаючи очима і ні в кого їх не позичаючи, поставили питання руба щодо «назрілої необхідності суттєво збільшити витрати на виплату заробітних

плат суддям». Мало, мовляв, їм зараз, бідолахам, платять «за каторжний труд». Не вистачає ні їм самим, ні дітям на молоко і так далі.

«Це що, жаба душити, завидки не дають спокою? - Запитав мій знайомий колишній адвокат. – Тобто якщо членам усіляких наглядових рад та державних установ і структур платять зараз по мільйону і навіть по кілька на місяць, то хіба судді куці?»

Ой, підвів ризику колишній авторитетний юрист, котрий усе своє життя жили рвав і сумлінно працював «не скільки за гроші, скільки за ідеї», куди там до нього тепер нинішнім колегам, які давно самі погзурили по самісінькі вуха у корупції та втратили будь-яку повагу серед народу. І таких курйозів та казусів, з дозволу сказати «парадоксів» та уже і злодійств, безгнесті і провалів совісті зараз дійсно на кожному кроці хоч греблі тати.

Чудити Україна за гріанями не лиш здорового глузду, - заявив криворізький

співрозмовник, зауваживши, що це він так думає, - а уже явно виживаючи з ума-розуму і елементарної моралі. Адже сьогодні рядовим суддям судів уже першої інстанції в місяць платять понад 69 тисяч гривень, а головам місцевих судів більше, ніж по 105 тисяч. Плюс до 80 відсотків додають за вислугу років. Невже дійсно мало тоді, коли народ бідує і плаче у злиднях?

Що правда, то правда. Зверху і до низів чудотворців гідкого пошвиу нині кишить. Випадки, що «чудно живемо», а насправді потворно, бувають різні. Великі й дрібні. Одначе суть в них одна зостається: поводити себе так, наче Україні і вони в Україні не довго збиратися жити. Колиш відомий у Дніпрі поет докоряв Колумбу за те, що той відкрив Америку – мав на увазі Столунці Штати звичайно. Я, написав поет далі, «Америку б закрив, добряче почитив, а потім знову відкрив би заново». То чи не здається вам, панове, що пора так вчиняти з незалежною Україною?

Вийди за двері і не озирайся

Є на Дніпропетровщині гарне і миле село з напроцуд гарною і назвою – Голубівка. Відоме воно ще з часів Київської Русі, коли тут ріс ніби не зелений, а голубий ліс. Хоча красензівці походження назви пов'язують з легендою, котра говорить, неначе здавна жили тут велыми приязні люди, вдачами схожі на добрих голубів. А напередодні нинішнього Нового року у місцевій школі першокласницю Дашу, відмінницю і розумницю, учителька Світлана Булава раптом виставила з класу за двері. Причому без права до кінця уроку у клас повертатися, бо двері ще й щільно зачинили за нею. Так, принаймні, свідчить дівчинка, яка тепер ні в яку не хоче повертатися у рідну школу. Покарали Дашку у її шкільному житті вперше, і як не сумнівається Дашина мама Євгенія – ні з того та ні з чого і нізачо. Втім, каже вона, причина є.

«Це помстилися мені, - вважає жінка, - за те, що останнього разу, коли батьки знову заваляли гроші у фонд класу, я навідріз відмовилася це зробити. Але, по-перше, в чому провини моєї дитини? За що її обидили і скривдили? Прийшла додому в сльозах! А по-друге, досі я сумлінно й регулярно робила внески у шкільний і класний фонди. Однак же надолі! То на штори збираві, то на зошити, папір і крейду, то на мильні засоби та засоби дезінфекції давав. Скільки можна?

Особливо «заїло» - не всіх, але окремих - батьків першокласників, коли вони дізналися, що зібрані ними чи з них копшти на потреби класу наче взяли і витратили на подарунок для вчительки. Одначе мама Даші запевняє, що їй це не було відомо – просто сама по собі дійсно «втратила терпіння». Та і звідки, каже Євгенія Гудемович, я могла знати, що на цей раз гроші задобилися, щоб придбати для дітей новорічні подарунки з цукерками і запросити у клас ще і Святого Миколая Чудотворця, аби він вручив шестирічним школярикам ласощі. А вийшло, що не начутоворили, а вткнули натовість, даруйте, щось з-поза меж розумного не лише для педагогів. «Тепер навіть мені і дорікають, що я дочку залишила без новорічного подарунку солодощів сама, - говорить мама Євгенія, - бо не задала на нього гроші».

Зрозуміли, що сталося? Дітей частували та вітали з Новим роком, а ось Дашу ніби не знайшлися чим порадувати, от перша вчителька і виставила її за двері. Поки всі інші однокласники, ясна річ, отримували подарунки. Обидили дівчинку дійсно до сліз. Одначе ця історія навряд би чи отримала розголосу, якби педагогічний колектив Голубівської школи належним чином відреагував

та зробив би правильні висновки. Так ні ж, драгівливо навіть відмахнувшись, ніби переполох і відведеного яйця не вартий. Класна керівниця першокласників Світлана Булава більше того – заходилася спростовувати і заперечувати свій, м'яко кажучи, необдуманий вчинок. Вона говорить, наче нічого подібного не було. Даша, знаючи, що її мама не давала гроші, за версією вчительки, сама від сорому перед однокласниками пітсія дзвінка не зайшла до класу, а залишилася в коридорі. «І я попросила, - запевняє Світлана Булава, - вчительку фізкультури пригланути за нею». Та тільки ось яка неувязочка виходить: від фізрука яності ніхто і не почув, а мама, прийшовши у школу забирати донцю, у коридорі її не знайшла. Материнське серце відразу підказало, що сталося щось далеке від приємного. Тим паче, що знайомі на вулиці повідомили: її Даша, схлипуючи плачем, помчала додому так, наче тікала зі школи. І справді знайшла Євгенія Гудемович дочку тільки вдома. Котра зустріла її з порогу «прититанням, що вона ніколи більше не піде у школу».

То уявіть собі, директор же школи Сергій Сторожук після усього цього вважає, наче «бучу здійснйли даремно», ніякої надзвичайної ситуації, щоб з її приводу влпшовувати розбірки, на його думку не сталося. Адже... нічого подібного не було і бути не могло. Оскільки будь-які класні чи шкільні фонди з внесків батьків категорично заборонені, і у Голубівці «не практикуються ії потогів» - «з чого це ви могли взяти»? Що ж, перекази свіженькі, та віри їм уже давню немає – це саме той випадок, згодні? Але це не все, якщо хочете знати. Далі ж директор Сергій Сторожук аргументував «принципову» свою «позицію» тим, що новорічні пакунки з цукерками для учнів молодших класів закупилися, але за копшти, виділені... територіальною громадою. Тож і тут сам наштапхнув на чергове запитання: якщо не за батьківські гроші, а за гроші щедрої і доброї громади, так чому всім однокласникам Даші перенало, а їй – зась?

Хоч, як на нашу думку, педагогам зараз, якщо вони справді педагоги, перемигтися треба проблемами Дашини мамі і самої Даші. Ні в яку діяча не хоче ходити в несправедливу школу. А Голубівка не обласний Дніпро та й не Новомосковськ теж. У Голубівці одна-єдина школа. Шукати і ходити в іншу сусідню – це найближче майже за п'ятнадцять кілометрів. І ніхто не виділить же шкільний автобус, щоб возити туди й назад тільки одну Дашу Гудемович.

Діду не заваблукам і підкаблудничкам зовнішньої залежності, а українському народу.

Підготував Микола ЯСЕНЬ.

Канола-енергокультура

Канола (від англ. Canadian Oil, Low Acid, канадська олія зниженої кислотності) - сільськогосподарська культура, насіння сучасних канадських сортів ріпаку (Brassica napus) і Brassica campestris зі зниженим вмістом ерукової кислоти і глюкозинолатів.

У давнину сира ріпакова олія, що володіє вираженням гірчичним смаком і тому придатна в їжі, використовувалася для освітлення, а потім, з поширенням парових машин, набула широкого вживу як мастило, оскільки добре прилипала до металевих деталей і не змивалася з них водою і паром. Під час Першої Світової війни поставки рапкової олії з Канадою та Індії були утруднені, і, для заповнення її нестачі, уряд Британської Імперії збільшив посів ріпаку в Канаді.

ПІСЛЯ ВІЙНИ, в зв'язку з відновленням азійських поставок і загальним падінням інтересу до парових машин, потреба в рапсовій олії різко знизилася, і канадські фермери були змушені шукати нові шляхи використання олії. Ринок харчових продуктів не виявив до нього особливого інтересу через неприємний смак, що зберігається навіть після рафінування, і, крім того, з'явилися дослідження, які вказали на те, що ерукова кислота, що міститься в ній в значних кількостях шкідливо впливає на серце і судини. Жовто-зелений колір олії, що виникає через великий вміст в ньому хлорофілу, також не викликав ентузіазму у покупців. Тому зусилля виробників виявилися спрямованими на високосортів ріпаку, насіння яких містили мінімальну кількість ерукової кислоти і хлорофілу, а також не мали яскраво вираженого смаку. Ці спроби увінчалися успіхом до кінця 70-х років, і в 1978 році уряд Канади офіційно зареєстрував торгову марку Canola. У 1986 році критерії торгової марки Canola були змінені таким чином, що ця назва може застосовуватися тільки до ріпаку, олія якого містить менше 2% ерукової кислоти і твердий залишок насіння містить не більше 30 моль на грам глюкозинолатів. Згодом, з розвитком методів генної інженерії роботи придбали новий поштовх, і в даний момент близько 80% каноли виготовляється з насіння генно-модифікованого ріпаку.

Площі каноли в Канаді неухильно збільшуються, що обумовлено високим попитом на біопаливо. Виробництво каноли в Канаді в 2011 році досягло 6,7 млн. тонн. Піонер дослідження каноли Бівіан Брюс отримав найвищу нагороду канадської провінції Манітоба за її роботу, спрямовану на популяризацію важливої олійної культури Бівіан Брюс і її колега, покійний Брюс Макдональд, довели поживні якості олії каноли і його ефективність в зниженні рівня холестерину в крові, сказав Майкл Ескін, колишній колега Брюса і професор наук про харчування в Університеті Манітоби в інтерв'ю інтернет-порталу www.manitobacooperator.ca. За словами Ескін, саме їх дослідження зробило канолю життєздатною товарною культурою.

Канола, дійсно, починалася як ріпак. До Другої світової війни рапс в Канаді вирощувався в основному в невеликих обсягах. Рапакова олія використовувалася як мастило для машин, так як воно добре прилипало до вологих металевих поверхонь. Під час війни виробництво ріпаку зросло для задоволення попиту на маселіні матеріали для швидко зростаючого флоту військових і торгових суден. Проте, посівні площі залишалися низькими порівняно з сьогодишнім днем.

Ріпак містив багато ерукової кислоти, яка токсична при вживанні у великих кількостях з плином часу. Він також містив багато глюкозинолатів, що надавало йому гострий запах і різкий смак.

У 1961 році Балдур Стефанссон, якого іноді називають «батьком каноли», почав вирощувати ріпак в університеті Манітоби, згідно з веб-сайтом університету. Стефанссон випустив сорт каноли «Вежа» в 1974 році.

Завдяки цьому та іншим сортам, Канада стала першою країною, яка виростила велику кількість ріпаку з низьким вмістом еруинової кислоти і глюкозинолатів. Щоб відрізнити його від звичайного ріпаку, ця культура отримала назву каноли. Карла Тейлор, професор наук про продукти харчування в Університеті Манітоби, каже, що вона пам'ятає, як змінювався колір полів навколо ферми її батьків, оскільки все більше і більше фермерів почали вирощувати ріпак. Бівіан Брюс народився в Реджайні, столиці канадської провінції Саскачеван, але разом з родиною жила в невеликому містечку недалеко від міста. Батько був торговцем пшеничним зерном, а мати - досвідченим кухарем, яка знала про харчування практично все. Мама прищепила Бівіану любов до правильного харчування, а під час навчання в Університеті Манітоби Бівіан взяла участь в тестуванні одії каноли на смак, коли студенти-добровольці їли всілякі продукти, приготовлені на цій олії. Потім доктор Брюс Макдональд запросив Бівіан Брюс в свій проєкт - розробити дієту, вільну від усіх жирів, крім олії каноли, для добровольців.

У той час майже ніхто не вживав жири. Команда Брюса і Макдональда повинна була створити свою методологію з нуля. Вони також щосили намагалися отримати достатній простір для лабораторії, обладнання та персоналу. «Ми завжди і за всіма бігли, умовляючи співпрацювати», - згадує Бівіан. У підсумку, ентузіасті позичили обладнання у відділі сільськогосподарства, а зразки крові тестували в лікарні.

За ці роки їх дослідження довели, що олія каноли не тільки безпечна для споживання людиною, а й містить омега-3 жирні кислоти, а також служить профілактикою від інфарктів та інсультів. «Робота Бівіан Брюс поряд з доктором Брюсом Макдональдом, зіграла важливу роль в демонстрації ефективності олії каноли для зниження рівня холестерину в крові, - сказав Делані Росс Бертнан, виконавчий директор Асоціації виробників каноли Манітоби. - Вона заклала основу для визнання цього продукту в усьому світі як високоякісної, корисної для серця олії, що призвело до зростаючого світового попиту і зростання каноли як основної культури, виробленої в Манітобі».

Згідно з даними Manitoba Canola Growers, в 2018 році в Манітобі було посіяно близько 3,4 мільйона акрів каноли. По всій Канаді канола вносить в економіку близько 26,7 мільярдів доларів.

Рут Беррі, почесний декан і почесний професор Університету Манітоби, була однією з тих, хто номінував Бівіан Брюс на премію.

Місце зустрічі змінити не можна було

Кожен дзвінок у те або інше відділення поліції - це тригоначи чи й біда, на які стражам правопорядку доводиться реагувати миттю і без затримок. Як ось і у нашому випадку, коли зателефонувала до істерики стривожена жінка і повідомила, наче у неї та її чоловіка крадія чотирирічну дитину. Черговий не став, забігаючи наперед, з'ясувати подробиці, оскільки коли викрадають малолітнє дитя, не до подробиць спершу. Хоча уже тоді й напрощувалося запитання, як це украли, якщо потерпіле подружжя достеменно відає, хто украв і навіть де точно переховують хлопця.

І ось наряд поліції прибув туди, де «місце зустрічі змінити не можна». Дебелі правоохоронці за шворірт хапують злодія, притискають його до стіни: де дитина, яку вкрав у законних батьків? Мерщій вертай і готуйся нести за це сувору відповідальність!

Дитина он гуляє у дворі, а я маю на свою голову халепу, навіть нелегку обузу стерегти і «пасти» його, щоб, боронь, Боже, нікуди не втік, - спокійно каже за-

триманий Максим П. – Якби ви знали, який за ним нагляд потрібен – постійно дивися, бо не зується, як кудись залізе та наробить шкоди. Воно оце мені треба на старість літ! Але тепер ви мені скажіть, з якої речі ладні надівати на мене ледве не наручники-кайдани? Не можу збавити, в чому мене звинувачуєте? Що шпите мені?

І було дуже схоже, що дійсно немолодому уже чоловіку невтямки, чому цілий наряд поліції прибув у його двір і здійснює гвалт? Чоловік також і дійсно щиро волів дізнатися, що «все це значить»? Допитлив дивився і на батьків малолітнього Гені, які прибули разом з нарядом: ви ж хоч скажіть, мовляв, чому у мене опинився ваш синок?

Однак довелося Максиму П. самому вносити ясність. Батьки Гені понад рік наймали у нього старий, але доволі ще пристойний житловий будинок. Та виявилися непорядними квартирантами, бо більше, ніж за рік, жодного разу так і не сплатили обумовлену суму. Борг сягнув мало не 50 тисяч гривень. У Максима нер-

ви не залізни, терпечь урвався, він задумав і вчинив «операцію» виселення квартирантів: одного дня, поки їх не було вдома, у комірчину, що на іншому його дворі, переніс увесь домашній скарб наймачів життя. І меблі, і побутові та кухонні прилади, той же телевізор – закінчуючи одягом. І заявив отороплим жилим, що все, лафа скінчилася, знайшов інших квартирантів, котрі завтра уже заселяться. А ці нехай ідуть на всі чотири боки – назад ніхто їх не випустить. Однак усі пожитки боржників Максим надійно замкнув на кілька замків, і поверне тільки коли з ним розрахаються «за усі на дурничку прожиті місяці».

Так ці мудреці самі й запропонували мені, - доповів поліції Максим П., - замість тимчасової «конфіскації» в рахунок боргу добра взяти в заручники їхнього розбаладуваного, непосидючого хлопця. Наступного ж дня вивезли усе до останнього молодка і останньої голки з ниткою власного скарбу, а оце тепер, виходить, привели з собою поліцію визволяти дитину – чи як це розуміти?

От дурна моя голова, бідкався Максим, вили так вилі! Здагодуетесь, чим скінчилися «протиборство»? Поліція «порадила» чоловіку добром, інакше буде гірше, вернути хлопця його рідним батькам – тільки тоді кінці кінцях у воду, а «так, дивися, і строк можна відхопити». Чим докажеш, що батьки добровільно, ще точніше з особистої ініціативи залишили чотирирічного синовка в заручники? Отож ліпше не жартувати! А щодо ж величезного боргу квартирантів, так це діло суто ваше особисте, приватне, вирішуйте його «у взаємних стосунках». Договору-контракту на здачу житла у найм катма, то поліція тепер на цей рахунок нічим допомогти не може.

Так що марно Максиму П. надіятися, що хитро і підступно визволивши з «полону» малого Гену, його батьки рано чи пізно повернуть йому заборговані гроші. Швидше не повернуть ніколи. Так і хочеться вигукнути, що стережіться, люди добрі, подібних аферистів!

Сідалковські з офісу Президента

Остання історія, списана з сучасної натури, нагадає автору публікації роман ще недавно популярного українського письменника-гумориста Олега Чорногуза «Аристократ» з Вапнярки». Чому нагадає саме його, автор й сам до пуття не може збагнути, тому читачам пропонує зрозуміти самостійно на власний розсуд. Для цього тільки необхідне суто довідкове пояснення. З тим, аби шкодувати, що в Україні далеко не всіх знають своїх класиків літератури. Все одно, що прогаляти появу і в українській спадщині сатиричного роману, ніскільки не гіршого, скажімо, від тих же «Дванадцяти стільців» та «Золотого теляти» Ільфа і Петрова. А в середині минулого століття Олег Чорногуз видав роман, у якому показав Великого комбінатора-пройдисвіта пори розвинутого соціалізму чи так званих часів застою – кому як краще, так хай і сприймає. Бо «аристократ» з Вапнярки – це елегантний молодий чоловік з незакінченою вищою освітою і напроцуд гарним почерком Євграфа Сідалковського. Котрий в якийсь момент дійшов висновку, що вища освіта йому надокучила і зайва, як зайцю стоп-сигнал. Тому вистачить лиш гарного почерку, щоб завоювати собі

надійне місце під сонцем. І для старту оний влаштувався елітним писарем в контору «Фіндіпош», котра вивчала попит на дорогі ондатрові шапки, і почав кар'єру до вершин визнання, власного благополуччя та власного і добробуту, як тоді казали. Втім, радимо знайти роман про «аристократа» з Вапнярки – у бібліотеках надіємося він ще зберігся і прочитати та все зрозуміти.

А ТЕПЕР по ділу. В 20-х числах грудня, коли минулий рік уже до-бігав свого кінця, Фонд «Демократичні ініціативи» ім. І.Кучерива разом з Київським Міжнародним інститутом соціології провели опитування жителів усіх регіонів України на предмет того, як наші співвітчизники оцінюють підсумки 2020 р. Задоволені вони ним чи ні? Жили вони в минулому році чи вижидали? Тому й просили опитаних назвати й найбільш успішну та вдачу, відтак головну і дуже позитивну подію 2020-го року.

І не встигли соціологи звісти в кінцевих показниках думки та судження наших громадян, як на ранок наступного дня, поспішаючи з козами на торг чи як на пожежу, словом з воєнно-жару Офіс Президента видав оптимістичну, а швидше бажану для нього новину. Бо чим же, мовляв, не радість, чим не гідний відлуп усім, хто торочить про катастрофічне і ганебне падіння рейтингу Володимира Зеленського, якщо головною й найбільш успішною подією 2020-го 93 відсотка (!) українського народу назвали Прези-

дентську ініціативу-акцію «Велике будівництво». Уявляєте – 93%! Рівно аж на 20 процентів більше, ніж як за Володимира Олександровича голосували, вибираючи главою держави. Та це безсумнівна його перемога, нечуваній і небувалій для всіх попередніх Президентів успіх! Слава Зеленському у віках та мало не навіки і шана! Ура, друзі і панове!

Зрозуміло, що що новину відразу і ледве не наввипередки рознесли не лише в Україні, а й по всьому світу численні засоби масової інформації. Щодо наших українських ЗМІ, друкованих, телевізійних і електронних, то одні це підписком робили того ж Офісу Президента, другі слухняно та з боязнй відстати, треті придворні з метою засвідчити свою вірнопідданість і готовність служити і далі. Хоч були й такі, як нам пояснили, які сприймали новину за чисту монету – це ж бо повідомлення серйозного в державі органу, котрий апіорі ніби не може запустити у пресу, ефір та Інтернет фейкову інформацію. А й правда, від того не доводиться чекати відвертої брехні, так це ж в першу чергу від Офісу Президента. У ньому трудяться, не покладаючи рук, відповідальні державні службовці. Кому ще вірити, якщо не їм?

А вже через кілька годин після того, як Україною пішла гуляти, неначе відома з прислів'я брехня по селу, гучна новина, наперейми їй слово взяв директор Фонду «Демократичні ініціативи» Олексій Гарань. І заявив, що воно то так, але й не зовсім так – точніше навіть зовсім не так. Цитуємо директора Гараня дослідно: «Комунікатори Офісу Президента, посилаючись на наше соціологічне дослідження, зробили свою новину:

«Президентська ініціатива визнана головною позитивною подією 2020 року. Згідно опитування, такої думки ділила переважача більшість населення України – 93% опитаних. Та насправді це не відповідає дійсності. Вірогідно в ОПУ помилилися. Насправді ініціативу Зеленського «Велике будівництво» згадали й відмітили лише 11.3% опитаних - причім не всі й добрим словом згадали. Саме з 11.3 респондентів позитивно оцінили оті 93%, про які певно ненароком і покпавився сповістити Офіс Президента. Елементарна арифметика – 93% з 11.3% загалом опитаних – дає в кінцевому підсумку лише 10.5 відсотка. Відтак насправді тільки один з десяти (з хвостиком) учасників соціологічного дослідження назвали «Велике будівництво» головною позитивною подією минулого року».

А підсумував свій вимушений коментар Олексій Горань і геть вбівчюю для оточення Володимира Зеленського інформацією. Виявляється, 50 плюс 1 відсоток не набрала голосів, аби отримати визнання найкраще втіленої, ані жодна подія та акція минулого року. Жодна. Ні одна! Не знайшов опитаний народ, хоч ти його бий, як говорять в подібних випадках, такої. Натомість 81% громадян тієї думки, що Україна їде не туди, куди має їти. Тобто необхідно якомога швидше звертати голоблі назад.

У всіх цих викладках директора Фонду «Демократичні ініціативи» ми не можемо погодитися тільки з тим, ніби ненароком чи випадково «помілилися очіливими і клерки» Офісу Президента Зеленського. Ні, не ненароком, а явно навмисне, і не не випадково, а спеціаль-

Що таке електронний лікарняний лист

Введення електронних листків, що підтверджують непрацездатність, є черговим етапом дигіталізації та частиною електронного документообігу нашої країни. Електронний лікарняний, що підтверджує тимчасову непрацездатність, являє собою документ, зареєстрований в зазначеному МОЗ порядку під індивідуальним номером в спеціальному реєстрі, і є підставою для нарахування страхових виплат. Порядок оформлення, видачі, реєстрації листка непрацездатності встановлено Наказом МОЗ України. Необхідно вказати, що зараз медустанови можуть видавати або електронний або паперовий лікарняний. При цьому, слід звернути увагу, що за своєю силою, поки що, лікарняні і в паперовій і в електронній формі однакові.

Серед плюсів введення електронного листка непрацездатності є в тому числі, економія грошей і інших витрат на виготовлення спеціальних бланків для лікарняних, зниження можливості підробити лікарняний, можливість закриття лікарняного в автоматичному режимі (без «погодження» багатьох лікарів).

Далі, в цій консультації юридичний інтернет-ресурс розповість більш детально, як зробити лікарняний в електронній формі, чи можна поміняти електронний лікарняний на паперовий, як здійснюється перевірка електронного лікарняного і інше.

Оформлення електронного лікарняного. Можливо, у деяких людей електронний лікарняний лист асоціюється з дистанційним прийомом сімейного лікаря, наприклад, оглядом онлайн по відеозв'язку тощо, але це зовсім не так, принаймні, поки що. Так, для того щоб «виписати» і отримати електронний лист непрацездатності пацієнтові необхідно, як і раніше, особисто прийти до лікаря на прийом. За результатами лікарського огляду, лікар вже визначає чи потрібно направляти пацієнта до профільного фахівця або призначає лікування самостійно. Тільки після «живого прийому» сімейний лікар має право відкривати лікарняний в електронному вигляді в спеціальному веб-інтерфейсі. При заповненні даних в лікарняний електронний лист, сімейний лікар обов'язково вносить інформацію про діагноз та стан пацієнта, встановлює термін лікарняного (з можливим продовженням). Після внесення всіх даних на спеціальному веб-порталі сімейний лікар обов'язково ставить свій електронний підпис і позначає дані про свою посаду, дату і час реєстрації інформації про звернення пацієнта.

Необхідно відзначити, що якщо людина одужає в попередньо визначений сімейним лікарем термін, лікарняний закриється автоматично без особистого візиту медустанови пацієнтом. Якщо лікарняний потрібно буде продовжити, необхідно буде здійснити додаткове відвідування лікаря - для того, щоб сімейний лікар оцінив стан здоров'я і переконався в необхідності продовження лікарняного. Порядок дій лікаря з оформлення електронного лікарняного такий: дані про випадок тимчасової втрати працездатності вносяться в спеціальний електронний реєстр (ЕРНЛ) за номером облікової картки платника податків - ідентифікаційним номером; кожному зареєстрованому електронному лікарняному

листу автоматично присвоюється індивідуальний номер; лікарняний листок вважається виданим з моменту реєстрації внесеної інформації про тимчасову непрацездатність до Реєстру за цим номером; після реєстрації лікарняного пацієнтові за бажанням можуть видати повідомлення про реєстрацію листка непрацездатності в паперовій формі (грубо кажучи, таким чином можна замінити електронний лікарняний на паперовий); про видачу лікарняного пацієнту інформується Пенсійний фонд в той же день через Електронний кабінет на порталі електронних послуг такого фонду, за допомогою СМС; повідомлення про видачу лікарняного автоматично направляється роботодавцю в електронний кабінет, оскільки він є страхувальником пацієнта.

Слід зазначити, що видані вищеописаним способом електронні лікарняні повинні автоматично потрапляти до Фонду соціального страхування (ФСС), що тягне наслідком прискорення призначення страхових виплат за електронним лікарняним. Такий лікарняний дозволяє автоматично створити заявку для ФСС, щоб бути врахованим в страховий стаж і в середній зарплаті. Звертаємо увагу, що оплата електронного лікарняного нічим не буде відрізнятися від оплати паперового.

Слід зазначити, що порядок ведення ЕРНЛ врегульовано Кабінетом Міністрів в цій постанові. Згідно пункту 21 такого Порядку, дані з реєстру можна отримати в паперовому вигляді. Так, для цього необхідно звернутися до органу Пенсійного фонду для отримання виписки з ЕРНЛ або ж замовити таку виписку онлайн в електронній формі. У такій виписці, в тому числі, буде зафіксована інформація про ПІБ пацієнта, дату звернення, номер лікарняного, дату його відкриття, продовження та закриття, час непрацездатності. Необхідно вказати, що така виписка носить характер офіційного документа і такий документ можна, в разі необхідності, подати в суд або інші державні органи як підтвердження видачі лікарняного і факту тимчасової непрацездатності. Судової практики станом на 19.11.2020 щодо оскарження електронного листка, з огляду на те, що система видачі таких лікарняних ще не запрацювала в повному обсязі, поки немає.

Перевірка електронного лікарняного листа

Роботодавці можуть перевірити електронний лікарняний своїх співробітників через особистий електронний кабінет на веб-порталі Пенсійного фонду (оскільки, реєстр електронних лікарняних працює саме на цьому веб-порталі і його адміністратором є Пенсійний фонд). Така перевірка відбувається за ідентифікаційним номером працівника. Зареєструватися на зазначеному вище порталі можна за цим посиланням, там же і детально розписано як здійснити покрокову реєстрацію. Слід зазначити, що для доступу в ЕРНЛ і для перевірки листка непрацездатності, оформленого в електронному вигляді, роботодавцю потрібно мати електронний підпис.

Законодавство в сфері реалізації та можливості повернення ліків

Між покупцем і аптекою укладається договір купівлі-продажу медикаментів, який регулюється нормами Цивільного кодексу України. Крім того, покупець як споживач захищений ще й Законом України «Про захист прав споживачів». Так, в Україні є передбачене право покупця на повернення товару не лише не придатного для використання, з неналежною якістю. Але й такого, який цілком відповідає всім вимогам, але при умові повернення товару протягом чотирнадцяти днів з дня покупки і обміну на інший, у разі - необхідності іншого розміру, кольору, форми, габариту, фасону і т.д. Крім того, з недавніх пір вступив в силу Закон України від 23.11.2018 № 2628-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України щодо покращення адміністрування та перегляду ставок окремих податків і зборів». Даним законом внесено зміни, в тому числі і до Закону України «Про захист прав споживачів», згідно з якими суб'єкти господарювання, які продають ліки і виробляють медичного призначення, повинні виконати вимоги покупця щодо повернення грошей за ці товари. Але чи можна повернути ліки в аптеку, якщо такий товар був належної якості? Згідно з Постановою КМУ від 19.03.1994 № 172, в переліку товарів належної якості, які не можуть бути повернуті, присутня і категорія лікарські препарати та засоби.

Правила повернення ліків в аптеку

Оскільки ми вже визначили, що повернення товару належної якості неможливе, то необхідно зрозуміти процедуру по поверненню медикаментів в аптеку неналежної якості. Для того, щоб повернути неякісний товар, необхідно встановити невідповідність препарату лабораторно. Такі дослідження проводять безкоштовно в Державній службі України з лікарських засобів та контролю за наркотиками. Підставами для такої перевірки є: обґрунтовані сумніви споживача в фальсифікації ліків; не вказані побічні дії препарату; невідповідність упаковки; маркування; інструкції і т.д. Подати заяву для проведення перевірки можна на сайті Служби. Дана перевірка може встановити справжність препарату, розраховують можливий негативний вплив сфальсифікованого, простроченого препарату на організм людини. Експертиза проводиться абсолютно безкоштовно, а сама експертиза повинна тривати не довше 7 днів. Далі покупцеві повідомляється про результати перевірки та відображається це в офіційному документі. Саме з таким документом можливо звернутися в аптеку і зажадати компенсації у вигляді витрачених грошей і повернення лікарських препаратів в аптеку або заміни препарату на інший. Офіційний документ оформляється у вигляді

Висновку щодо якості лікарських засобів, виданий підпорядкованому лабораторією територіального органу Держліксслужби і / або уповноваженою лабораторією (за результатами лабораторного аналізу, проведеного відповідно до методів контролю якості, що затверджені під час державної реєстрації). Жодних додаткових наказів про повернення лікарських засобів не потрібно.

Крім того, підтвердити неналежну якість товару можливо через Розпорядження Держліксслужби про заборону вжитку лікарських засобів. Щоб вберегти себе і не придбати неякісні ліки, МОЗ рекомендує перевіряти сайт Держліксслужби, щоб переконатися, що придбані препарати не заборонені. Міністерство охорони здоров'я також нагадує, що на вимогу покупця працівники аптеки повинні надати документи, які підтверджують належну якість продукції, зокрема сертифікат якості виробника. Також, необхідно враховувати, що для повернення або обміну ліків в аптеці діють норми Закону про захист прав споживача. Тому відповідь на питання «чи можна повернути таблетки в аптеку з чеком?» - чек обов'язково потрібен. Оскільки цей документ підтверджує факт, що була проведена оплата і в якій сумі, а також час покупки і в якій саме аптеці. Крім того, аптеки зобов'язані в законному порядку видати касовий або фіскальний чек.

Повернення і обмін лікарських засобів, придбаних через Інтернет

В умовах карантину все більше людей здійснюють покупки в online-режимі. Купівля медикаментів через Інтернет не є винятком. Тому на часі відповісти на питання - «чи можливе повернення медикаментів в аптеку, куплених через Інтернет, чи реально?» Який же закон про повернення ліків в аптеку? Слід керуватися Цивільним кодексом України, а саме положенням про договір купівлі-продажу, і нормами Закону України «Про захист прав споживачів». Придбання товарів через Інтернет - це договір, укладений на відстані, тобто договір, укладений продавцем (виконавцем) із споживачем за допомогою засобів дистанційного зв'язку. В цілому ж інтернет-шопінг майже нічим не відрізняється від звичайного договору купівлі-продажу. Згідно Наказу Міністерства економіки України №103 від 19.04.2007 року «Про затвердження Правил продажу товарів на замовлення та поза торговельними й офісними приміщеннями» замовлення на продовольчі і непродовольчі товари оформляється на бланку замовлення у двох примірниках, в якому зазначаються: найменування суб'єкта господарювання, назва товару, його ціна (за одиницю розфасовки, упаковки, штуку і т.д.), кількість, загальна вартість товару, вартість послуг додатково, дата (час) виконання замовлення тощо. Перший примірник оформленого бланка замовлення передається споживачу, другий - залишається у суб'єкта господарювання. Якщо покупець вніс передплату, то у бланк вноситься дана інформація і розмір авансу.

Шановні читачі! Редакція не надає юридичні консультації по телефону. Надсилайте свої запитання поштою або на електронну адресу газети.

Десять невідкладних зимових справ

Роботи в саду все менше, але навіть в цей час активні справи у садівника залишаються. Ось ті, які треба встигнути зробити до весни.

Подбайте про живці

Поки не вдарили сильні морози, можна заготовити живці всіх культур для весняних щеплень. Для цього годяться пагони довжиною 40-45 см з повноцінними бруньками. Розсортуйте їх по сортам і підпишіть. Потім їх укладають в ящик з вологим піском і забирають в підвал або льох.

Як варіант, можна покласти в холодильник. Регулярно оглядайте живці. Якщо з'явиться цвіль, промийте їх в слабкому розчині марганцівки.

Захистіть ділянку від гризунів

Випав сніг чи ні, неважливо, накидайте на сунічну грядку гілки ялини, клена, липи, осики, смородини або тополі. Миші цього сильно не люблять і дегустувати суніцю не будуть. Заодно це поліпшить снігозатримання.

З цим же прицілом втоптуть сніг під кронами дерев. Щоб миші партизанськими стежками не пробіралися до стовбурів дерев і не гризли в них кору. А щоб не топтатися, можна одягнути на стовбури кожух з дрібної сітки або розкидати отруєні приманки. Що вам краще підходить.

Приймайте до стратифікації кісточкових

У січні для швидкої появи на весні сходів приступають до стратифікації кісточок вишні і сливи. Для цього насіння на два-три дні

вимочують у воді. Після змішують з вологим піском або сфагнумом і кладуть в приміщення при температурі +3...+5° С. коли кісточка почнуть розтріскуватися, насіння закопують в сніг.

Стратифікація вишні триває чотири-п'ять місяців, сливи — п'ять-шість місяців.

Контролюйте обрізку кущів і дерев. Зараз проводять обрізку найбільш зимостійких плодкових культур і чагарників — яблуні, груші, вишні, сливи, калини, агрусу, смородини і шипшини. Зламани гілки теж треба обрізати. Всі зрізи через пару тижнів замазують садовим варом.

Сніг на користь

Щоб сніг приніс користь, перед морозами закидайте їм чагарники, підгортайте стовбури молодих і слабозимостійких культур. Насипають сніг шаром 40-50 см, утрамбовувати його не потрібно.

Знищайте зимуючих на деревах шкідників

Зберіть з крон дерев зимуючі гнізда шкідників і муміфіковані плоди. Все це добро треба спалити. Також постарайтеся розправитися з рослинними залишками, сміттям і запасами дров. Тобто з усім, що може послужити прихистком для шкідників і гризунів.

На порі, на часі

Займіться оглядом винограду

Зараз саме час підрадагувати шпалеру на винограднику, та й в городі теж. Спочатку очищають дроти від вусів і рослинних залишків, а також від зав'язок. Полагодьте шпалери, замість порваної натягніть новий дріт. При необхідності накидайте сніг на укриті лози.

Відремонтуйте техніку та інвентар

Огляньте техніку та інвентар. Наточіть, змастіть, що вийшло з ладу викиньте. Обов'язково очистіть все від бруду. При необхідності пофарбуйте.

Зробіть годівниці для птахів

Так, птахи, буває, нам шкодять. Але без них ситуація зі шкідниками була б набагато гіршою. Тому повісьте годівниці для птахів. З пластикових пляшок можна зробити відмінні варіанти. Подумайте про нову шпаківню для весни.

Спиляйте старе або хворе дерево

Ось зараз можна випилювати в саду все непотрібне, старе і хворе. Посадки нам абсолютно не заважають. А навесні, коли земля відтане, пеньки можна розкорчувати.

Чому жінки живуть довше від чоловіків

Ви, напевно, чули, що жінки живуть довше за чоловіків, чому сприяють біологічні, поведінкові та екологічні фактори, хоча вчені досі не розібралися, наскільки впливова кожна з передумов.

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), передбачається, що у 2019-му у світі народиться понад 141 мільйона дітей. Також передбачається, що хлопчики проживуть в середньому 69,8 року, а дівчатка — 74,2. Різниця — 4,4 року, і цей тренд кочує з покоління в покоління. Тривалість життя сьогоднішніх 60-річних жінок теж буде на роки довша, ніж у чоловіків.

У цілому давно зрозуміло, що ситуація, яка склалася, обумовлена природою, а не умовами життя. Однак, міжстатеві різниці в довголітті зазвичай пояснюються вибудованими суспільством гендерними ролями, нормами і поведінкою. Крім того, що чоловіки менше дбають про здоров'я, вважається, що традиційні заняття сильною статі пов'язані з підвищеним ризиком, позначені нещасними випадками і тяжкими захворюваннями.

Давайте наразі розберемося, чому жінки живуть довше за чоловіків, орієнтуючись на наукові факти, а не нав'язані соціумом стереотипи. Розглянемо послідовно головні причини, пов'язані з міжгендерним дисбалансом.

Хромосома

Теорія полягає в тому, що подвійні Х-хромосоми у жінок надають власникам певні переваги в

порівнянні з чоловічим комплектом «Х+У». У кожній клітині жіночого організму міститься по дві Х-хромосоми, а у чоловіків — по одній Х і У-хромосомі. Якщо один із генів у Х-хромосомі виходить із ладу, кожна жінка має здорову резервну копію. Чоловікам, своєю чергою, доводиться мати справу з єдиною Х-хромосомою, а У-хромосома з віком здатна деградувати і навіть зникати, що підвищує ризик онкологічних захворювань. З моменту утворення зиготи чоловічий плід більш вразливий, ніж жіночий, і ризик смертності серед ненароджених хлопчиків на 20% вище — як не сумно це усвідомлювати. Саме на різницю в хромосомах у першу чергу посилаються вчені, пояснюючи, чому жінки живуть довше за чоловіків.

Гормон

Виявляючи винуватців, слід визнати, що статеві гормони доставляють чоловікам більше неприємностей, ніж усі інші обставини. За словами вчених, справжні проблеми наступають після настання статевої зрілості — під так званий «тестостероновий шторм», що схиляє до небезпечної або саморуйнівної поведінки, потрапляють більшість молодиків. Частково це пов'язано з природною схильністю до ризику, але в основному — з фізіологічними змінами, викликаними тестостероном. Високий рівень тестостерону асоціюється з ризиком і агресією у молодих і з захворюваннями серця, і раком передміхурової залози у тих, хто постарше. Крім того, проти чоловіків «працюють» гендерні особливості жирових відкладень. Чоловіча будова тіла передбачає скупчення жиру навколо органів (вісцеральний жир), а жіноча — безпосередньо

під шкірою. Ця відмінність визначається як естрогеном, так і наявністю другої хромосоми Х у жінок, і, як з'ясувалося, відіграє серйозну роль, оскільки жир, що обволікає внутрішні органи, сприяє серцево-судинним захворюванням. Різний ступінь дефіциту заліза, супутніх менструацій, також змінює реакцію клітин, зміцнюючи серцево-судинну систему проти відповідних захворювань.

Стрес

Століття тому це звучало цілком виправдано — чоловіки були годувальниками і захисниками сім'ї, стурбованими достатком і безпекою, що оберталось для здобувачів чималим стресом. Сьогодні права і обов'язки зрівнялися, і жінкам доводиться навіть складніше, оскільки платне делегування турбот про будинок доступне аж ніяк не кожній, а чоловіки не поспішають розділити з ними щоденні клопоти. Методи боротьби зі стресом теж далекі від рівняння — за статистикою шкідливим звичкам чоловіки потурають куди активніше жінок, що, звичайно, не додає їм здоров'я і довголіття.

Інфекція

Крім інших факторів, жінки живуть довше чоловіків завдяки більш міцному імунітету. Вчені вважають, що перевага жінок зросла частково через перемогу над інфекційними захворюваннями, які ще століття тому гарантовано призводили до летальних наслідків. Безліч жінок погинуло під час пологів — через ускладнення і нестачу кваліфікованої допомоги акушерок.

Обласна щотижнева газета
«ФЕРМЕР ПРИДНІПРОВ'Я»
Свідцтво про реєстрацію ДП 2161-899Р від 23.02.2017 р.
ЗАСНОВНИК ТА ВИДАВЕЦЬ
ТОВ «Редакція газети «Фермер Придніпров'я»
Голова редакційної ради
Анатолій ГАЙВОРОНСЬКИЙ
Головний редактор Лариса ШАРА

49000, м. Дніпро, вул. Воскресенська, 41, оф.109
786-02-21, 098-183-00-18, 050-968-64-84
e-mail:farmer.gazeta@gmail.com
www.farmer.dp.ua
www.facebook.com/farmer.dp.ua
Друк ТОВ «Видавничий дім «Кераміст»
69057, м. Запоріжжя, вул. Седова, 16
Обсяг 2 друк. арк. Друк офсетний.
Зам. № 2083929 Тираж 10385.

Редакція не завжди поділяє точку зору авторів публікацій.
Гонорар сплачується тільки за замовлені матеріали.
©Під цим знаком матеріал опубліковано на комерційній основі.
Відповідальність за зміст реклами несуть рекламодавці.
Посилання при передруку на «Фермер Придніпров'я» обов'язкове.
Газета за посиланням використовує повідомлення інформаційних порталів.
ЙОформлення передплати та доставку газети здійснює
Дніпропетровська філія ПАТ «Укрпошта».
Передплатний індекс 60092

Електронна версія газети: www.farmer.dp.ua

www.facebook.com/farmer.dp.ua

2021

Січень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Лютий

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

Березень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

Квітень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28		

Травень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

Червень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

Липень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

Серпень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
					1	
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

Вересень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30			

Жовтень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Листопад

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30					

Грудень

ПН	ВТ	СР	ЧТ	ПТ	СБ	НД
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ПОСІВНИЙ КАЛЕНДАР

З

ДАВНИХ ВІКІВ пішла традиція сіяти і виконувати будь-які роботи на городі в певну фазу Місяця. Вважалося, що небесне світило допомагає рослинам правильно розвиватися і давати багаті врожаї. Також існують несприятливі дні.Новий посівний сезон у 2020 році зовсім близько. І садівники вже починають планувати свій город для бажаних культур, накидають плани посадок, які частенько коригують. Але головним помічником для висіву насіння на розсаду чи в ґрунт є посівний календар на 2020 рік. Ще наші діди-прадіди давно помітили, що фаза місяця впливає на розвиток рослини. Ними було помічено, що ріст місяця живить культурні насадження вологою на поверхні ґрунту, а спад, навпаки, вся волога потрапляє в коріння. Тобто, всі культури, які розвиваються і плодоносять над поверхнею ґрунту краще сіяти, садити в фазі зростаючого місяця. А коренеплоди - коли місяць спадає. Це правило відоме багатьом, тому використовуємо посівний календар на 2020 рік, в якому будуть вказані сприятливі та несприятливі дні для різних сільськогосподарських культур.

РОСЛИНИ	ЛЮТЯ	БЕРЕЗЕНЬ	КВІТЕНЬ	ТРАВЕНЬ
ГАРБУЗОВІ, КАБАЧКИ, БАКЛАЖАНИ	14-16	13-15	15-17	13-16
РІПА, БРУКВА	19-22	20-23, 25-26	19-20, 22-24	19-21
БОБОВІ, ГОРОХ, КВАСОЛЯ	-	-	15-17	13-17
ПОЛУНИЦІ, СУНИЦІ	21-24	13-15	16-17	15-17, 19-21
КАПУСТА	5-7, 10-12	8-10	5-7, 10-12	6-8
КАРТОПЛЯ, ТОПІНАМБУР	21-24	20-26	19-24	16-17
ЦИБУЛЯ НА ПЕРО	6-9	6-9	-	15-17
ЦИБУЛЯ НА РІПКУ	21-24	21-26	19-24	18-21
МОРКВА, ПАСТЕРНАК	19-24	20-23	19-20	-
ОГІРКИ, КУКУРУДЗА, ДИНЯ, КАВУН	5-7	-	9-11	6-8
ПЕРЕЦЬ СОЛОДКИЙ І ГІРКИЙ	13-15	13-15	-	15-17
ПЕТРУШКА НА ЗЕЛЕНЬ	5-6, 8-10	8-10	5-6, 8-12	7-9
ПЕТРУШКА НА КОРІНЬ	20-24	20-24	19, 22-24	19-21
СОНЯШНИК	5-7, 15-17	15-17	11-13, 15-17	8-11, 14-17
РЕДИСКА, РЕДЬКА, ДАЙКОН	20-24	20-25	19-24	18-21
САЛАТ, ШПІНАТ	5-10	6-10	5-6, 9-11	5-8
БУРЯК	1-2, 20-24	20-23, 25-27	1, 19, 25-27	19-21, 25-27
СЕЛЕРА	5-7, 9-11	8-10, 30-31	1, 6-7, 9-11	7-9, 25-31
ТОМАТИ	4-6, 13-15	13-15	-	11-16
КРІП, ЮНІН, ГІРЧИЦЯ	11-16	10-15, 17-18	7-11, 13-15	5-8, 12-14
ХРІН	20-24	20-23, 26	19-20, 23-24	20-21
ЧАСНИК	21-24	22-25	19-21	18-20
КВІТИ ЦИБУЛИННІ	23-24	21-23, 25-26	17-19, 22-24	19-21
КВІТИ З НАСІННЯ	14-15	13-15, 17-18	9-11, 15-17	6-9, 11-14